

## Arbejdet med den pædagogiske læreplan



---

### Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I samarbejdet med Praksiskonsulenterne fra Socialstyrelsen fra 2018-2019 og frem til i dag, har vi et mål om *at mindske den negative sociale arv for børn i udsatte positioner, der går i dagtilbud, med en helhedsorienteret indsats, som kommer alle børn til gode.*

Vi har et mål om, at alle børn på sig skulle opleve glæde ved at gå i dagtilbud og at deres ideer og ønsker bliver taget alvorligt. Børnene skulle opleve en sammenhængende hverdag, hvor dagsrytmen er tilrettelagt efter deres behov, så de kan lege og lære mest muligt. Børnene skal opleve de voksne som nærværende og nysgerrige og som nogle man kan lege med.

Vi har et mål om at alle forældre skulle opleve at være inddraget i deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse på en måde som giver mening for dem.

Vi har særlig haft fokus på:

#### **Børneperspektiv.**

- Vi sætter fokus på at blive bedre til, at inddrage børnenes perspektiv og følge børnenes ideer/ spor.
- Vi inddeler børnene i mindre grupper ud fra deres indbyrdes relationer, hvor de har medbestemmelse og inddrages aktivt.
- Vi er lydhøre overfor hvad der optager børnene
- I børnehaven laver vi afstemninger og evalueringer i børnehøjde – fx ved samling/valg af aktiviteter
- På personalemøde arbejder personalet med børneperspektiver med særlig fokus på empatisk nysgerrighed.

#### **Inddragende og differentieret forældresamarbejde:**

- Vi vil systematisk inddrage forældre i arbejdet med fokuspunkter omkring deres børn. Vi vil høre hvad de oplever om den aktuelle problemstilling.
- Vi arbejder med sprogkuffert og etablering af bibliotek i Bakkegården til brug for alle familier.
- Vi vil afprøve konkrete metoder og aktiviteter, der skabe sammenhæng mellem hjem og Bakkegården.

#### **Systematisk feedback og sparring blandt personalet:**

- På alle personalemøder og PLM/stuemøder er der et fast punkt med fælles faglig refleksion med afsæt i fokus- og undersøgelsesspørgsmål.
- Alle medarbejdere er åbne for at bruge hinandens kompetencer. Vi er nysgerrige på hinanden praksis og hjælper hinanden.
- Alle medarbejdere kender og bruger arbejdsgangene i Hjernens og Hjertets.

Vi har arbejdet med emneforløb med inddragelse af de 6 læreplanstemaer. Vi har prioriteret at vælge brede emner, der kan tolkes og præciseres ud fra den enkelte børnegruppe. På den måde har vi haft mulighed for at arbejde ud fra vores børnesyn og alle børn har haft deltagelsesmuligheder. Eksempelvis kan nævnes da vi arbejdede med emnet Barn i Esbjerg, - børnehaven var på ture til Esbjerg Havn, Fiskerimuseet, hvor de lærte om fiskeri. I vuggestuen blev der arbejdet med fisk.

# Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021

Bakkegården  
Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N

Under emnet Leg og Førstehjælp var vi optaget af forældreinddragelse. Vi fik materialer fra forskellige forældre og flere forældre kom og viste deres erhverv i børnehaven – bl.a. havde vi besøg af en sygeplejerske og falckreddere, der viste ambulancen,

Af emneforløb kan fx nævnes:

- Barn i Esbjerg Kommune
- Leg og førstehjælp
- Leg og genbrug
- Venskaber og hverdagsrutiner
- Måltidet og sproget

Herudover har vores fokus været på Corona. At få indrettet en hverdag med særlig vægt på hygiejne og håndvask. Børnene er blevet delt i grupper/zoner på legepladsen. Dette har bl. a. medvirket til at børnenes motoriske udvikling har fået et positivt skub. Nu kan alle børn i børnehaven gynge og klatre i træer. Alle børn er blevet vant til at gå længere ture i nærmiljøet.

---

## Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har arbejdet med at udvikle en refleksions- og evalueringskultur i Bakkegården. Vi har skabt en række systematiske støttesystemer, som sikre at den refleksive og evaluerende tilgang bliver en integreret del af hverdag i Bakkegården. Dette har krævet systematik og planlægning samt ledelse tæt på.

Eksempler på støttesystemer:

- Fokus- og refleksions spørgsmål som fast punkt til alle personalemøde og PLM/stuemøder. Der indsamles data og tages afsæt i fast spørgeramme.
- Inddragelse af forældre i fokuspunkter. Der er udarbejdet og implementeret et skriv/fremgangsmåde for inddragelse af forældre i børnenes fokuspunkter.
- Kollegial supervision. Der er udarbejdet årshjul og fast arbejdsskema for faglig og kollegial refleksion/supervision.
- Systematiske observationer. Med afsæt i en aktuell problematik har lederen ugentligt lavet observationer og givet feedback til medarbejderne på den pædagogiske praksis. Se arbejds papiret herunder:

Systematiske observationer

Dato: \_\_\_\_\_  
Stue: \_\_\_\_\_  
Deltagere: \_\_\_\_\_  
Hvad skal vi:  
1. Observere – evt. filme  
2. Tage afsæt i jeres refleksions spørgsmål og undren?  
3. Fælles refleksion

Undren eller refleksions spørgsmål: \_\_\_\_\_

Hvad får du øje på?  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Hvad får jeg øje på?  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Figur: Systematiske observationer – model udarbejdet af Bakkegården.

---

# Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021

Bakkegården  
Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N

## Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har arbejdet med det pædagogisk grundlag for Sædding-Gjesing området. Der har været oplæg på personalemøde om det pædagogiske grundlag og hvordan det kommer til udtryk i arbejdet sammen med børnene. Der har været særlig fokus på barnesynet, den relationelle tilgang, den systemiske tilgang og den hjernesmart pædagogik.

"5 ture i Karusellen" – vi har udviklet en model til samtale med børnene med fokus på at udvikle deres sprog og skabe fokus på børnenes oplevelse og fortællinger. Se fig. herunder.

### HAR DU TAGET 5 TURER I KARRUSELLEN MED DIT BARN?

*Har du husket at tage 5 ture i karusellen med dit barn i dag?*

*Gør altid brug af åbne spørgsmål!*

*Husk at spørge med **HV**-ord.*



Hvordan kom du derhen?

Hvad gjorde du så?

Hvad tror du, der er sket?

Hvor mon han skal hen?

Hvorfor ser det sådan ud?

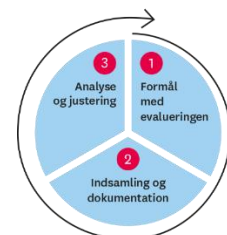
Hvilken form har din madkasse?

Hvordan kan man det?

Hvad har du lavet i dag?

Figur: Model udarbejdet af personalet i Bakkegården.

## Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



### Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I efteråret 2020 arbejdede vi med sprogstimulering i hele Bakkegården. I børnehavedelen satte vi fokus på sprogudvikling og fandt det interessant, at undersøge hvordan vi kunne udvikle sproget i forbindelse med spisning af madpakker. Vi blev nysgerrige på, hvad børnene var optaget. Vi udarbejdede en SMTTE for at kvalificere det pædagogiske læringsmiljø omkring måltidet. Se SMTTE herunder.

# Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021

Bakkegården  
Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N

Dagtilbud Sædding-Gjesing området		AFDELING BAKKEGÅRDEN	
PÆDAGOGISK FOKUS I PERIODEN D. - EMNE: Sprogudvikling under måltidet			
<b>PÆDAGOGISK BEGRUNDELSE FOR VORES INDSATS:</b> - antal børn - aldersgruppe - gruppens kompetencer - gruppens udfordringer - børnenes interessefelt (børneperspektiv) - nærmeste udviklingszone (se dialogværktøj i H&H)	Børnehaven er inddelt i tre stuer: Markusene, Solstrålerne og Hånegården med børn i alderen 3-6 år.		
Derfor vil vi sætte <b>FOKUS</b> på følgende: (overskrifter)	Måltidet som læringsmiljø med fokus på sprogudvikling.		
<b>MÅL FOR LÆRINGSMILJØET I PERIODEN:</b> - max. 3 konkrete & målbare mål	<ul style="list-style-type: none"><li>- Skabe meningsfulde dialoger med børn</li><li>- At skabe en betydningsfuld og ligeværdig dialog barn-barn og barn-voksen imellem</li><li>- At børneperspektivet inddrages</li></ul>		
<b>TEGN PÅ LÆRING:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- At ALLE børn deltager aktivt</li><li>- At børnene selv starter dialogen</li><li>- At børnene aktivt lytter til hinanden og giver plads til hinanden i samtalen</li><li>- At der kommer flere ord fra de "stille børn"</li></ul>		
<b>TILTAG:</b> - form og indhold - hvilke tiltag understøtter vores mål	<ul style="list-style-type: none"><li>- Vi giver alle børne deltagelsesmulighed</li><li>- Vi støtter og guider børn i dialogen</li><li>- Vi er opmærksomme på de individuelle behov</li><li>- Vi vil være nærværende, selvreflekterende og aktive i dialogen</li><li>- Vi vil gøre brug af åbne spørgsmål</li><li>- Vi vil inddrage børneperspektiv</li><li>- At give plads til at alle børn får "taletid"</li></ul>		
<b>FORÆLDRE-INDDRAGELSE:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Vi vil informere forældrene om, hvad vi har talt om under måltidet, således, at samtalen kan fortsætte derhjemme. Vi vil gøre brug af Tabulex, interne beskeder eller vores fælles tavler i institutionen.</li></ul>		
<b>HVORDAN KNYTTER VORES MÅL I DENNE EMNEPERIODE SIG TIL:</b>	<b>DE 6 LÆREPLANSTEMAER</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Kommunikation og sprog</li><li>- Social udvikling</li><li>- Kultur, æstetik og fællesskaber</li></ul>	<b>DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG</b> De gode dialoger i hverdagen med plads til nærvær, anerkendelse og rummelighed.	

Figur: SMTTE - Sprogudvikling under måltidet.

## Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi optog madpakkespisningen på iPad og evaluerede efterfølgende på et PLM/stuemøde. Vi fokuserede hvilke børn der talte under måltidet samt hvilke børn der fik "mindst" taletid.

Vi brugte et afkrydsningsskema, hvor vi indsamlede data over hvilke børn der indgik i dialoger med den voksne og/eller med hinanden.

Vi indsamlede data over hvilke børn der selv starter dialog og hvilke børn vi som personale skal være særlig opmærksomme på at støtte i den sproglige udvikling.

## Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ved at analysere vore data fra både Ipad optagelser og afkrydsningsskema, fandt vi ud af, at det særligt var nogle bestemte børn der talte under måltidet. Mens det blev tydeligt hvilke børn, der havde brug for at de voksne "så" dem og aktivt involverede og inddrog dem i samtalen.

Derfor har der været øget fokus på de børn, som havde mindst taletid. For at skabe de bedste forudsætninger og trygge rammer for disse børn, fik de nye pladser, så de f.eks. sad ved siden af en voksen eller en god ven.

Andre børn havde brug for længere latenstid og blev ofte afbrudt. Derfor har vi haft fokus på at give børnene tid og plads til at formulere sig.

Vi har nu erfaret, at disse børn har fået større mod på at deltage aktivt i samtalen rundt om bordet.

De "stille" børn tager nu også selv initiativ til et emne vi kan tale om, undrer og reflekterer i fællesskab over spørgsmål fra børn og voksne.

# Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021

Bakkegården  
Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N

## Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

På baggrund af denne evaluering, ændrede vi på børnenes placering omkring bordet, således at vi danner grobund for dialog og samtale for alle børn under måltidet. Dette forløb med sprogstimulering under måltidet har givet anledning til, at vi løbende tager emnet op på PLM/stuemøder og justerer til, således at alle børn trives og udvikles under måltidet.

Faglige refleksioner ift. dataindsamling i hverdagen:

I en travl hverdag kan der hurtig skabes en forståelse af, at fx et barn ingenting siger og ikke bruger sproget. Men uden at vi reelt har et billede af, hvor ofte og med hvem barnet taler. Derfor kan vi med fordel indføre dataindsamling for at danne et reelt billede af situationen, før vi sætter handling i gang. Vi er som personale blevet mere opmærksomme på, at indsamle data og dermed kvalificere vore pædagogiske praksis, fremfor at basere vore iagttagelser på gætteri og "synsninger".

## Det fremadrettede arbejde

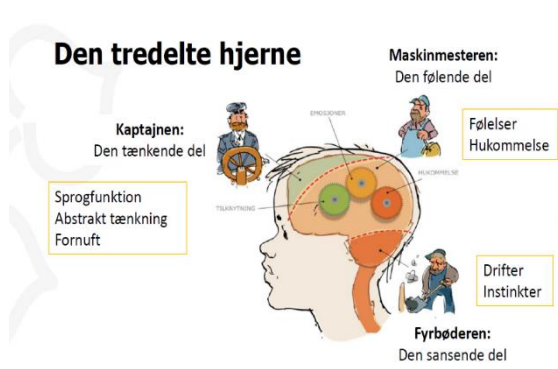


## Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

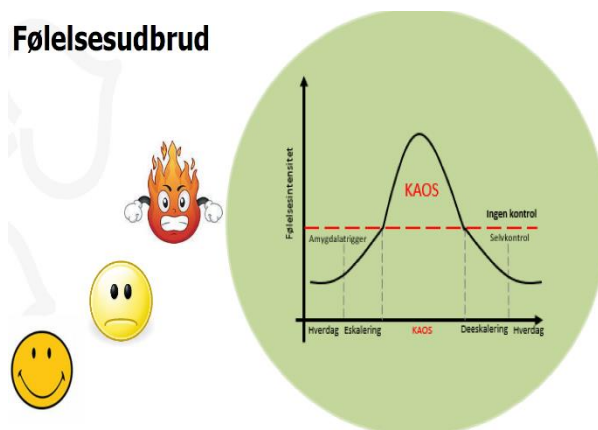
I den kommende periode vil vi have fokus på den hjernesarte pædagogik.

Hver stue har udarbejdet SMTTE over de hjernesarte tiltag de vil arbejde med i den kommende periode. SMTTE'erne hænger synligt for alle på personalestuen, således de kan være til inspiration for alle.

Desuden hænger der slides fra oplæg med Pædagogisk Enhed med konkrete forslag til arbejdet med den hjernesarte pædagogik.



### Følelsesudbrud



# Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021

Bakkegården  
Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N

---

## Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil fortsætte med at arbejde med fokus- og undersøgelsesspørgsmål. Det har givet os en udvidet forståelse af, at vi hele tiden står i situationer i den pædagogiske praksis, hvor vi har brug for nye perspektiver.

Vi vil fortsætte med at lederen observere og giver feedback på pædagogisk praksis via Systematiske observationer. Vi har flyttet os fra at se observationer som noget personligt og "farligt", til at se det som en faglig vurdering af praksis og dermed en vigtig læreproces at være i.

Vi vil arbejde med den hjernesmarte pædagogik implementere den i hele Bakkegården. Hver stue arbejder med SMTTE som evalueringsredskab. Den hjernesmarte pædagogik vil blive et fagsprog som alle i huset kender.

Vi vil fortsat have et dynamisk "mindset" og se refleksions- og evalueringskultur som bærende elementer i Bakkegården. Vi har en forståelse af, at vores arbejde kræver at vi er parate til at justere løbende på den pædagogiske praksis.

Udarbejdet af januar 2021:

Arbejdsgruppe i Bakkegården og Berit Lynghede, PL

---

# **Evaluering af den pædagogisk læreplan 2021**

Bakkegården

Ulvevej 90, 6715 Esbjerg N